

Sotasyyllisyyss- tuomioiden purkamisen tahdon asia

*"KKO katsoo,
että asiaa voidaan käsitellä ja että
sotasyyllisyyssuomio on väärä".*

- Kari Silvennoinen

ON MERKITTÄVÄÄ HAVAITA, että kahdessa Korkeimman oikeuden päätöksessä ja yhdessä Oikeuskanslerin päätöksessä sekä tohtori Jukka Tarkan että dosentti Hannu Rautkallion kirjoissa, Yrjö Soinin Kuin Pietari hiilivalkealla -kirjassa ja monessa muussa teoksessa tullaan yksiselitteisesti siihen tulokseen, että koko prosessi oli perustuslakimme vastainen.

Kyse oli siten tuomioistuimen tietoisesti painostuksen alla tekemistä raskaista ihmisoikeusrikkoksista.

Kaiken kirjallisuuden pohjalta pitäisi järjen mukaan keskittyä siihen, miten nämä kansalaisten oikeustajua, perustuslakia ja ihmisoikeuksia vastaan olevat väärät tuomiot saataisiin puretuiksi.

Järkeä ja politiikka eivät ilmeisesti kulje käsi kädessä. Vielä yli 60 vuotta tuomioitten jälkeenkin jokin estää asiallisesti käsittelemästä sotasyyllisyyssuomioita. Ei liene kaukaa haettava, kun todetaan, että kaiken takana on pelko.

Mitä pelätään, se jää avoimeksi, mutta järjestyksen toiminnan se pelko tässä asiassa estää. Tähän mennessä ei ole esitetty mitään järjestyksistä saati oikeudellista perustetta, miksi tuomioita ei voitaisi purkaa. Sen sijaan naiiveja perusteluja tuomioiden pysyttämiseksi on kyllä keksitty. Ja koska ne ovat osa kanonisaatiota, niitä ei ole uskallettu asettaa kyseenalaisiksi aikaisemmin.

Sillä ei ole keskeistä merkitystä, olivatko sotasyyllisyyssuomiot kotimaista konspiraatiota vai Neuvostoliiton painostusta. Joka tapauksessa Suomen oikeusjärjestelmä tuotti väärät tuomiot. Ne on korjattava ja koko Suomen syyllisyys sotaan lopetettava. Tällainen nykyinen järjetön tilanne voi olla mahdollista vain Suomessa.

Ei ole tarpeen ryhtyä käymään sotasyyllisyyssuomioihin päätyntä prosessia kokonaisuudessaan läpi. Mutta on hyvä kiinnittää huomiota muutamaan tekijään, joita ei juurikaan ole julkisuudessa esitelty.

Moskovan välirauhan 13. artikla toteaa: "Suomi sitoutuu yhteistoimintaan Liittoutuneiden Valtujen kanssa sotarikoksista syytettyjen henkilöiden pidättämiseksi ja tuomitsemiseksi". Olivatko Suomen syytetyt ja tuomitut johtajat sotarikollisia? Eivät olleet, joten Moskovan välirauhan 13. artikla ei voi esittää syyllisyysperusteena.

Tohtori Jukka Lindstedt katsoo, että oikeudellinen tie olisi loppuun käsitelty. Asianajaja Kari Silvennoinen kuitenkin analysoi KKO:n

päätöstä toisin: - Huomattavaa on, että KKO ei katso asian olevan vanhentunut tai kantelijalta puuttuneen kelpoisuutta prosessiin. ... KKO katsoo siten, että asiaa voidaan käsitellä ja että sotasyyllisyyssuomio on väärä, kuten KKO jo vuonna 1945 katsoi. ... On outoa, ettei poikkeusoloja saisi tarkastella normaalioloissa.

Professori Jyrki Virolainen kirjoittaa blogissaan 20.10.2008: - Korkeimmalla oikeudella on tuomionpurkuasioissa yleistä toimivaltaa, jonka juuret löytyvät kuninkaan vallankäytöstä ja vuoden 1734 laista. Alkuperäisen OK 31 luvun mukaan kuninkaalla oli valta purkaa väärät tuomiot. Tämä kuninkaalle kuulunut toimivalta on aikojen kuluessa siirtynyt korkeimmalle oikeudelle.

Virolainen: - Voidaan vedota vanhaan periaatteeseen, jonka mukaan rikoksesta tuomitulla on oikeus saada syyllisyyssyytös tai tuomittu rangaistus ainakin yhden kerran tutkittavaksi ylemmässä tuomioistuimessa, ylioikeuden tai erityistuomioistuimen rikostuomio valtakunnan ylimmässä tuomioistuimessa. Nykyisin tämä periaate ilmenee Euroopan ihmisoikeussopimuksen 7. lisäpöytäkirjan 2 artiklasta.

Virolainen: - KKO:n päätöksessä vedotaan sotasyyllisyysslain ja siihen perustuvan sotasyyllisyysprosessin ja tuomion "poikkeukselliseen taustaan", joka olisi esteenä. KKO:n mukaan "eduskunnan huomattava enemmistö katsoi so-

tasyyllisyyssyytöksen hoitamisen välirauhan-sopimuksen täyttämiseksi niin tärkeäksi, että se oli vallinneissa oloissa tehtävä, vaikka samalla päädyttiin loukkaamaan useita oikeusjärjestyksen keskeisiä periaatteita". Tällainen perustelu edustaa minusta kuitenkin varsin yksipuolista näkemystä ja jonkinlaista "antautumismielialaa" - antautumista nimenomaan vääryydelle.

Virolainen: - Eduskunta voi muuttaa jo voimassa olevaa lainsäädäntöä tai säätää uutta lainsäädäntöä, joka mahdollistaa sen, että KKO:lla on toimivalta tutkia sotasyyllisyysoikeuden menettelyn asianmukaisuutta ja ratkaisun oikeellisuutta.

Eräänlaisen sinetin koko keskustelulle tuo presidentti Kekkonen entinen kansliapäällikkö, arvostettu hallinto- ja oikeusmies, professori Kauko Sipponen: - OK 31:8 § sopii keskustelun pohjaksi, mutta se on tarpeettoman avara. Siihen voitaisiin esim. lisätä "toimivalta purkaa poikkeuslain perusteella rikosasioissa annetut tuomiot". Silloin voitaisiin jo harkita, olisiko lisäys käsiteltävissä tavallisessa lainsäätämisen järjestyksessä. Säätämisenjärjestys on kuitenkin varsin monimutkainen asia. Löytyisikö johtoa ns. Lex Tokoista, jolla Oskari Tokoi vapautettiin aikaisemmista vastuista?

Silvennoisen on tätä samaa käsitystä tuonut aikaisemmin esille. Hän on myös vedonnut

kuninkaalta periytyneeseen oikeuteen purkaa tuomio.

Suomen asetuskokoelmasta löytyy Asetus [Pariisiin] rauhansopimuksen voimaansaattamisesta 16.09.1947, jonka johdosta 19.09.1944 tehdyn välirauhansopimuksen määräykset ovat lakanneet olemasta voimassa. Sen II luvun 6 artiklassa on velvoittava määräys:

- Suomen on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin taatakseen kaikille Suomen oikeudenkäyttöpiirissä oleville henkilöille rotuun, sukupuoleen, kieleen tai uskontoon katsomatta oikeuden nauttia ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, joihin sisältyvät sananvapaus, paino- ja julkaisuvapaus, uskonnonvapaus, vapaus poliittisiin mielipiteisiin sekä kokoon-tumismvapaus".

Samanaikaisesti 9 artiklassa määritetään sotarikolliset seuraavasti: - 1. Suomi ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin taatakseen, että pidätetään ja luovutetaan tuomittaviksi: a) henkilöt, joita syytetään sotarikosten sekä rauhaa ja ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten suorittamisesta, niihin käskemisestä tai niihin osallistumisesta;

Se poikkeustila, mikä katsottiin sotasyyllisyysoikeudenkäynnin aikana vallitsevan, on rauhansopimuksen tultua voimaan poistunut. Ihmisten oikeustajun mukaista on se, että poikkeustilan aikana tehdyt rikokset ja vääryydet korjataan normaalioloissa mahdollisimman pian. Onko tämä jotenkin vastoin poliittisten päättäjien tai oikeuslaitoksen oikeustajua?

Kaikki poliittikot eivät ole yhtä rähmällään pelon vankeina tänäkään päivänä. On historiallista, että Kokoomuksen Nuorten Liitto on liittokokouksessaan 14.11.2008 yksimielisesti hyväksynyt aloitteen, jossa vaaditaan ns. sotasyyllisinä tuomittujen suomalaisten johtajien tuomioiden purkamista.

Kun tästä lehdestä luetaan EU-ehdokkaiden mielipiteitä, ne osoittavat eräiden poliitikkojen uskaltavan tuoda sotasyyllisyyden purkamisen esille. Soviet Story ja sotasyyllisyystilaisuuksiin osallistuneet ihmiset lähes sataprosenttisesti kannattivat tuomioiden purkamista, joten kansa ei vielä ole unohtanut tätä asiaa.

Purkamista eivät ole unohtaneet myöskään Pro Kareliasta liittyvä Nuorten työryhmä sotasyyllisyyssuomioiden purkamiseksi tai Pro Karelia Valtuuskunta, joka antoi asiasta oheisen julki-lausunnan.

"KKO:lle toimivalta purkaa poikkeuslain perusteella rikosasioissa annetut tuomiot".

- Kauko Sipponen